

Katedra antropologie

**PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE
posudek vedoucího práce**

Práci předložila studentka: Zuzana Trávníčková

Název práce: Manželky a milenky: legitimní a alternativní svazky v západní společnosti?

Vedoucí práce: Lenka Jakoubková Budilová

1. CÍL PRÁCE (*uvedte, do jaké míry byl naplněn*):

Na str. 1 si autorka jako cíl práce vymezuje z historického hlediska i na příkladu současné společnosti zmapovat výskyt a postavení alternativních svazků vůči svazkům legitimním. Tohoto cíle bylo v diplomové práci dosaženo úspěšně.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Autorka při sledování svého tématu postupuje klasickou cestu začínající otázkou, co je vlastně manželství a rodina, sleduje antropologické konceptualizace manželství, vývoj instituce manželství v Evropě a současnou podobu manželství v tomto regionu. Práce má výrazný komparativní charakter, neomezuje se jen na rekapitulaci podob vztahů mezi mužem a ženou v západní společnosti, ale často zabrousí také do vod mimoevropských společností, což jí dodává zajímavý antropologický rozměr. Autorka pak v práci dále postupuje sledováním sexuálních vztahů mezi učiteli a žáky v historické a mezikulturní perspektivě až po vlastní výzkum tohoto tématu v současnosti.

Na diplomové práci Zuzany Trávníčkové stojí za pozornost zejména její druhá část, v níž autorka představuje výsledky vlastního výzkumu, které na téma sexuálních vztahů mezi studenty a učiteli uskutečnila prostřednictvím rozhovorů s učiteli středních škol. Odkaz na zakotvenou teorii je sice dle mého názoru nadbytečný a žádný hlubší rozměr pochopení metodologie nepřidává, přesto je však výzkum proveden kvalitně a data jsou zpracována velmi pečlivě. V práci je velká pozornost věnována také etice, což lze vzhledem k tématu hodnotit jedině pozitivně. Výsledkem tohoto bádání je pak jakási kategorizace možných variant vztahů vzhledem k genderu, věku a stavu dotyčných.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Formální úprava práce je dobrá, jazykový projev autorky je v pořádku, stejně jako způsob citací a odkazový aparát. Oceňuji explicitní deklaraci autorky ohledně formální úpravy práce a používaného citačního úzu (str. 5). Práce je doplněna tabulkovým přehledem sledovaných vztahů vzhledem k dalším proměnným (reakce okolí apod.), který představuje hezkou ilustraci předchozího textu.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Celkový dojem z diplomové práce Zuzany Trávníčkové je příznivý. Téma je velmi aktuální, atraktivní, ale také citlivé a choulostivé. Autorce se přitom poměrně úspěšně podařilo vyhnout se zaměřování se na pikanterie a skandalizující příklady (k čemuž takové téma nepochybně svádí). Pracuje s velkou šíří odborné literatury z řady oborů (sociologie, antropologie, historie, ad.), kterou dokáže dobře vytěžit pro své téma. Ráda bych vyzdvihla zejména to, že se autorka pustila do tématu, jehož zkoumání je velmi obtížné, ne-li nemožné, a přitom v tomto ohledu poměrně dobře obstála. Vlastní výzkum tak v jejím případě nepředstavuje jen jakési klíště přisáté na teoretické části práce pro splnění formálních požadavků, což může být pro mladého absolventa antropologie dobrým začátkem.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

Došla jste ve svém výzkumu k nějakým neočekávaným závěrům?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA (*výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě*):

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji známku výborně.

Datum: 20. 5. 2012

Podpis: Lenka Jakoubková Budilová

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

FAKULTA FILOZOFICKÁ
ZÁPADOČESKÉ
UNIVERZITY
V PLZNI

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Zuzana Trávníčková

Název práce: Manželky a milenky: legitimní a alternativní svazky v západní společnosti?

Oponoval (u externích oponentů uveďte též adresu a funkci ve firmě): PhDr. Tereza Zíková, Ph.D.

1. CÍL PRÁCE (uveďte, do jaké míry byl naplněn):

Autorka se v rámci své práce „pokúsila zmapovat výskyt a postavení alternativních svazků vůči svazkům kulturně chápaným jako legitimní, a to jak z historického hlediska, tak na příkladu současné západní společnosti“, jak uvádí v úvodu na s. 1. V úvodu rovněž vhodně charakterizuje odlišné cíle různých částí práce – teoretická část je zacílena na zasazení zkoumaného tématu do kontextu antropologického výzkumu, dále na historický vývoj zkoumaného fenoménu a také přehled terminologie, která se k tématu váže; část výzkumná je zacílena na identifikaci a popis variability možných vztahů mezi studenty a učiteli SŠ. Lze konstatovat, že cíl práce se autorce podařilo dosáhnout, a to velmi čtivým a poutavým způsobem.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.):

Práce postupuje od přehledného a srozumitelného úvodu k teoretickým kapitolám, kde se autorka zaměřuje na obecné souvislosti, které se váží ke zkoumanému tématu (rodina a manželství), a vhodně postupuje k tématům, která tvoří základní teoretická východiska vlastního výzkumu (učitelé/žáci, mentorské vztahy v historii). Práce využívá reprezentativních zdrojů, vhodné jsou i příklady z mimoevropských kultur, které slouží k dokreslení informací o západní společnosti – tyto příklady nijak neodvádí čtenáře od základního textu, naopak dávají práci další rozměr. Jako velmi přínosná se jeví kapitola 6, která je pro čtenáře jakýmsi přechodem od obecných teoretických konceptů k tématu vlastního výzkumu, v tomto ohledu je velmi přínosná i tabulka na s. 55. Kapitola 7 pak vhodně představuje základní podklad k tomu, aby následně data získaná z vlastního výzkumu nebyla interpretována „pouze“ v rovině sexuální. Oceňuji rovněž kapitolu 7.2., kde autorka představuje již zrealizované výzkumy, které se k jejím vlastním výzkumům váží.

Vlastní výzkum zahrnoval výpovědi 8 osob (učitelů SŠ), přičemž bylo identifikováno 18 vztahů, které navázaly se svými studenty – tyto vztahy autorka následně přehledně kategorizuje i v příloze práce. I přesto, že výzkum nebyl do značné míry reprezentativní, přinesl zajímavá data a zjištění, která jsou představena v kapitole 8.2., včetně představené typologie vztahů. V rámci výzkumné části práce se autorka věnuje i etice výzkumu, a to vzhledem k do značné míry choulostivému zkoumanému tématu, což lze jedině ocenit.

Závěr je srozumitelný a vhodně koncipovaný, přináší shrnutí celé práce i základní zjištění z vlastního výzkumu.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava,

přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.):

Po formální stránce práce splňuje nároky kladené na diplomovou práci. Text je čtivý, srozumitelný, bez stylistických, gramatických a interpunkčních prohrěšků. Jazykový projev autorky je na vysoké úrovni. Způsob citování a odkazování je jednotný, autorka vhodně již v úvodu vymezuje citační úzus, kterým se bude řídit. Příloha je srozumitelná a přehledná, vhodně doplňuje vlastní text.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE *(celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.):*

Dojem z předložené práce je velmi pozitivní. Autorka využila značné množství zdrojů při koncipování kompilační části práce, která je navíc vhodně strukturována; používá řadu ilustrativních příkladů, které dokreslují text, aniž by odváděly pozornost čtenáře od základní linie textu. V teoretické části práce autorka vhodně kombinuje jednotlivé zdroje a přechází od obecných souvislostí k základnímu teoretickému rámci vlastního výzkumu. Oceňuji i téma a provedení vlastního výzkumu, které je do značné míry eticky kontroverzní.

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ *(jedna až tři):*

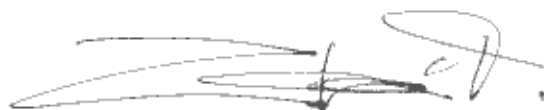
V kapitole, která se váže k představení vlastního výzkumu, zmiňujete, že je využita genderově neutrální terminologie (s. 70) a volíte označení učitel – studentka, i když se jedná o respondenta ženu a poměr mezi ní a studentem. V této souvislosti se vynořuje otázka, proč nevolíte pojmy učitel – student, které by více korespondovaly s požadovanou genderově neutrální terminologií?

Do jaké míry jsou podle Vás výstupy Vašeho výzkumu zobecnitelné i na situaci na VŠ (VŠ pedagog – student)?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA *(výborně, velmi dobře, dobře, nedoporučuji k obhajobě):*

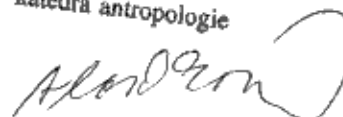
Výborně

Datum: 23.5.2012

Podpis:

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta filozofická
katedra antropologie

Průběh obhajoby diplomové práce:

Téma práce: Manželky a milenky - legitimní a alternativní svazky v západní společnosti?

vedoucí práce: Mgr. Lenka Jakoubková Budilová, Ph.D.

oponent: PhDr. Tereza Ziková, Ph.D.

průběh obhajoby:

Komise představila posudky na předloženou diplomovou práci. Studentka reagovala na otázky vyplývající z posudků.

Práce byla obhájena.

Členové zkušební komise:

PhDr. Mgr. Marek Jakoubek, Ph.D.

Mgr. Daniel Sosna, Ph.D.

RNDr. Vladimír Blažek, CSc.

Mgr. Lenka Jakoubková Budilová,
Ph.D.

Mgr. Ladislav Toušek

Klasifikace: *výborně*

Datum obhajoby: 31. května 2012

.....
podpis zkoušejícího